

Sygn. akt V ACo 46/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, Wydział V Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz – Owczarek

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki Jawnej w Ł.

z udziałem J. K.

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

postanawia:

oddalić wniosek.

Sygn. akt V ACo 46/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawca złożył wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego z dnia 31 sierpnia 2005 r. (sygn. akt 10/08/05) poprzez nadanie temu wyrokowi klauzuli wykonalności na rzecz wnioskodawcy, który się stał się wierzycielem na skutek zawarcia umowy cesji z powodem występującym w postępowaniu arbitrażowym. Na dowód przejścia uprawnień wnioskodawca przedstawił kopię umowy przelewu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego reprezentującego wnioskodawcę. Notariusz poświadczył, iż stające u niego strony umowy cesji potwierdziły, że na dokumencie złożyły swoje podpisy.

W odpowiedzi na wniosek pozwany wnosił o jego oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd stwierdza wykonalność wyroku sądu polubownego, nadającego się do wykonania w drodze egzekucji, nadając im klauzulę wykonalności. Wyrok sądu polubownego, którego wykonalność została stwierdzona, jest tytułem wykonawczym (art. 1214 § 2 k.p.c.).

Odmowa stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego może nastąpić jedynie w dwóch wypadkach:

1. jeżeli według przepisów ustawy spór nie może być poddany pod rozstrzygnięcie sądu polubownego;
2. uznanie lub wykonanie wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego).

Dopiero z chwilą prawomocnego stwierdzenia przez sąd wykonalności wyroku sądu polubownego wyrok ten staje na równi z wyrokiem sądu (art. 1212 § 1 k.p.c.) i tym samym stanowi tytuł wykonawczy. Przed przeprowadzeniem postępowania określonego w art. 1212 i n. k.p.c. wyrok sądu polubownego stanowi jedynie dokument prywatny, którego możliwość potraktowania jako tytułu egzekucyjnego została wyeliminowana przez ustawodawcę poprzez nowelizację w 2012 r. przepisu art. 777 k.p.c. Do wyroku sądu polubownego nie mają zastosowania przepisy o

nadawaniu tytułom egzekucyjnym klauzuli wykonalności, a przepisy ustanowione tytułem VIII części V kodeksu postępowania cywilnego i posiłkowo przepisy o postępowaniu apelacyjnym w wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (art. 1213¹ § 2 k.p.c.). Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 września 2016 r. (sygn. akt III CZP 40/16) postępowanie o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem, w tym także wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed tym sądem w Polsce, pełni funkcję wykraczającą poza funkcję postępowania klauzulowego, gdyż z jednej strony powoduje, że wyrok ten lub ugoda uzyskują moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugody zawartej przed takim sądem (art. 1212 § 1 k.p.c.), a z drugiej strony prowadzi do powstania tytułu wykonawczego z pominięciem „etapu” tytułu egzekucyjnego (art. 1214 § 2 zd. 2 w zw. z art. 776 zd. 2 k.p.c.).

O stwierdzeniu wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed tym sądem zawartej sąd orzeka na wniosek strony. Do wniosku strona jest obowiązana załączyć oryginał lub poświadczony przez sąd polubowny odpis jego wyroku lub ugody przed nim zawartej, jak również oryginał zapisu na sąd polubowny lub urzędowo poświadczony jego odpis. Legitymacja do złożenia wniosku przysługuje stronie postępowania arbitrażowego. Wątpliwości już budzi, czy z wnioskiem takim może wystąpić następca prawny strony postępowania arbitrażowego. Skutki przelewu wierzytelności określa przepis art. 509 k.c. W prawa dotychczasowego wierzyciela wstępuje nabywca. Nabywca ten jednak nie staje się stroną umowy ustanawiającej zapis na sąd polubowny i nie uzyskuje statusu „strony postępowania arbitrażowego”. Ustawodawca wyraźnie natomiast wskazał na podmiot uprawniony do złożenia wniosku. Jest nim strona postępowania arbitrażowego. Brak odwołania się do przymiotu wierzyciela nie może być w tej sytuacji uznany za przypadkowy. Postępowanie o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku polubownego jest postępowaniem pomostowym pomiędzy postępowaniem arbitrażowym a uzyskaniem tytułu egzekucyjnego lub wykonawczego. Nie jest to natomiast postępowanie klauzulowe, które posługuje się pojęciem wierzyciela, i nie mają zastosowania nawet odpowiednio normy tego postępowania.

Natomiast wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego poprzedniego wierzyciela, czyli wnioskodawcy, musiałoby zostać rozpoznany w trybie art. 788 k.p.c. Podmiot ten jednakże nie legitymuje się tytułem egzekucyjnym w rozumieniu art. 777 k.p.c., do którego zastosowanie miałby art. 788 k.p.c. stanowiący o wydaniu tytułu wykonawczego na rzecz nowego wierzyciela bez przeprowadzania przez niego odrębnego postępowania sądowego w celu dochodzenia roszczenia.

Wobec stwierdzenia, że z wnioskiem o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wystąpił podmiot, który nie był do tego uprawniony (art. 1214 k.p.c.), wniosek podlegał oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)